

Дробові числа і дії з ними. Десяткові дроби

Повідомлення теми уроку та мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів

Мета уроку: повторити і узагальнити знання про звичайні і десяткові дроби; закріпити вміння виконувати вправи і задачі з дробами на практиці.

Поняття про десятковий дріб

Для запису дробових чисел, крім звичайних дробів, використовують десяткові дроби.

Запишемо відстань 7 дм 3 см у дециметрах. Оскільки

1 см =
$$\frac{1}{10}$$
 дм, то 3 см = $\frac{3}{10}$ дм. Тому 7 дм 3 см = 7 $\frac{3}{10}$ дм.

Аналогічно 8 ц 17 кг = 8 $\frac{17}{100}$ ц. Знаменник дробової частини числа 7 $\frac{3}{10}$ дорівнює 10, а числа 8 $\frac{17}{100}$ дорівнює

100.

Поняття про десятковий дріб

Числа зі знаменниками 10, 100, 1000, ... прийнято записувати без знаменника, відділяючи цілу частину від дробової комою. Спочатку записують цілу частину, далі кому, далі — чисельник дробової частини. Цифри дробової частини ще називають десятковими знаками. У числа 8,17 два десяткових знаки: 1 і 7. Якщо дріб правильний, то перед комою пишуть цифру 0, оскільки такий дріб не має цілої частини, а отже, вона дорівнює нулю.

Наприклад, 29 см = $\frac{29}{100}$ м = 0,29 м (читають: «0 цілих 29 сотих метра»).

Запис десяткового дробу

Будь-який звичайний дріб, знаменник якого є розрядною одиницею 10, 100, 1000, ..., можна записати у вигляді десяткового дробу.

Щоб записати звичайний дріб, знаменник дробової частини якого – розрядна одиниця 10,100, 1000... у вигляді десяткового дробу, треба:

1) записати цілу частину числа, далі – кому;

2) після коми записати чисельник дробової частини, який має містити стільки знаків, скільки нулів у знаменнику. Якщо в чисельнику менше знаків, ніж нулів у знаменнику, то після коми перед цифрами чисельника дописати ту кількість нулів, якої не вистачає.

Десяткові дроби розглядають у тій самій десятковій системі числення, що й натуральні числа, де кожна розрядна одиниця у 10 разів менша від попередньої.

На першому місці після коми маємо розряд десятих, на другому — розряд сотих, на третьому — розряд тисячних і т. д.

Письмове додавання і віднімання десяткових дробів

Віднімання та додавання десяткових дробів підпорядковується наступним правилам:

- ✓ Спочатку необхідно провести зрівняння кількість тих знаків, що розташовуються після коми;
- ✓ Потім потрібно зробити запис десяткових дробів один під одним таким чином, щоб наявні в них коми розташовувалися строго один під одним;
- ✓ Здійснити процедуру вирахування десяткових дробів в повній відповідності з тими правилами, які діють для вирахування цілих чисел. При цьому не потрібно звертати жодної уваги на коми;
- ✓ Після отримання відповіді кому в ньому потрібно поставити строго під тими, які є в початкових числах.

1 рівень

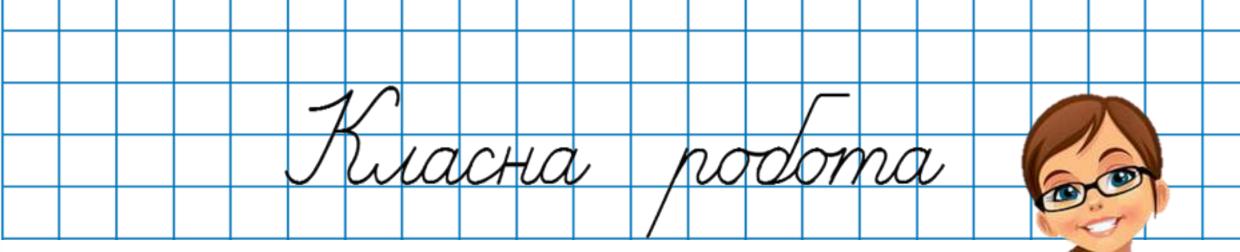
Нулі на місце «відсутніх» розрядів можна і не дописувати, а лише подумки їх там уявляти.

7	7, 0	_ 23,	2	1,	1 3	0		7, :	2 7	1	8, 0	0 (		5,	6 1	7	
1	., 7	4,	9	6,	48	3	-	1, 9	9 5		8. 7	7 2	-	1,	9 0	0	
8	3 7	28	1	7	6 1	3		5,	3 2		9 7	2		3	7 1	7	
	,		_	,,		. 5		- ,			J, 2			J,	, -		

Повторення навчального матеріалу. Формування вмінь.

1 рівень

Прочитай число:

1)
$$7\frac{1}{8}$$
; 2) 5,03; 3) $\frac{19}{20}$; 4) 0,29; 5) $9\frac{8}{19}$; 6) 4,713.

Формування вмінь та навичок.

рівень

Робота з підручником

Завдання № 53.

Виконай дію:

2) 3,795 + 14,1489;

4) 14,29 - 5,895.

11	Q 1	\perp O	177	75.
上丿	8,1	ן כ	, _ /	J,

3) 29 - 0,483;

Робота з підручником

Завдання № 56.

1) 20 · 37,5;

4) 1,42 : 5;

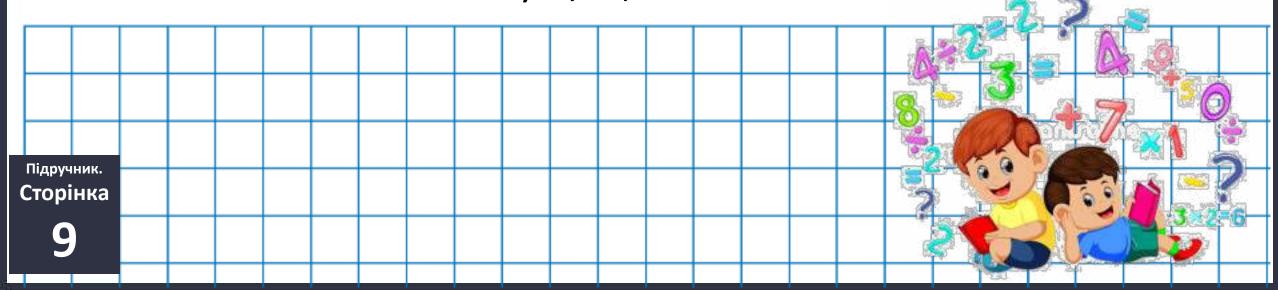
Виконай дію:

2) 0,32 · 7,5;

5) $0,2^3$;

3) 84,6 : 6;

6) $1,2^2$.

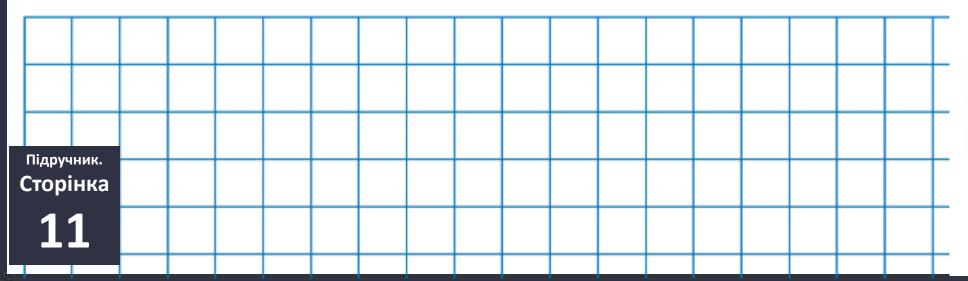

Робота з підручником

Завдання № 70.

Одна зі сторін прямокутника дорівнює 4,5 см, а інша— на 1,2 см довша.

Знайди периметр та площу прямокутника.

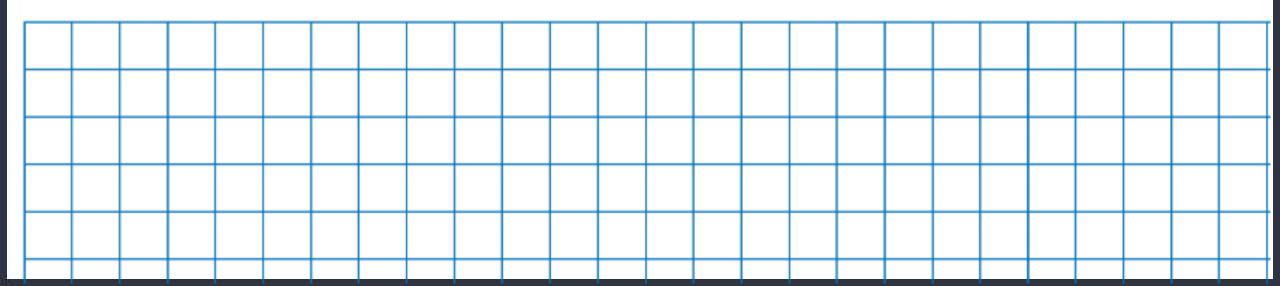

Закріплення матеріалу

Знайди периметр та площу квадрата зі стороною 2,4 дм.

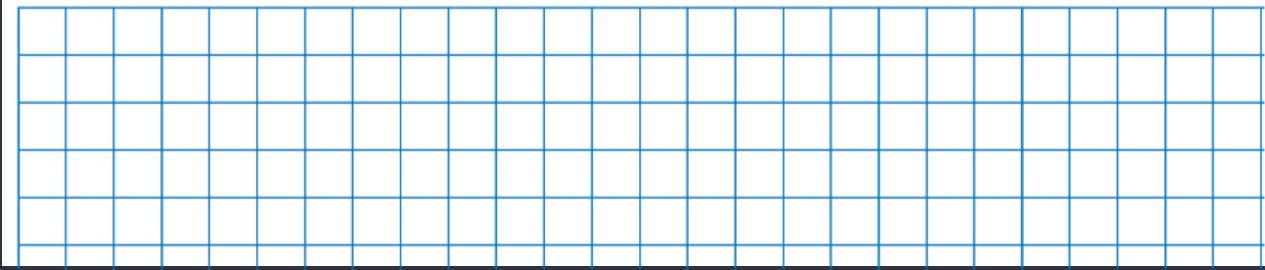

Сьогодні 10.09.2024

Закріплення матеріалу

Запиши в порядку спадання числа 7,02 (I), 6,35 (В), 7,9 (Г), 6,9 (О), 7,2 (Л), 6,93 (Б) та прочитаєш прізвище українського письменника-байкаря.

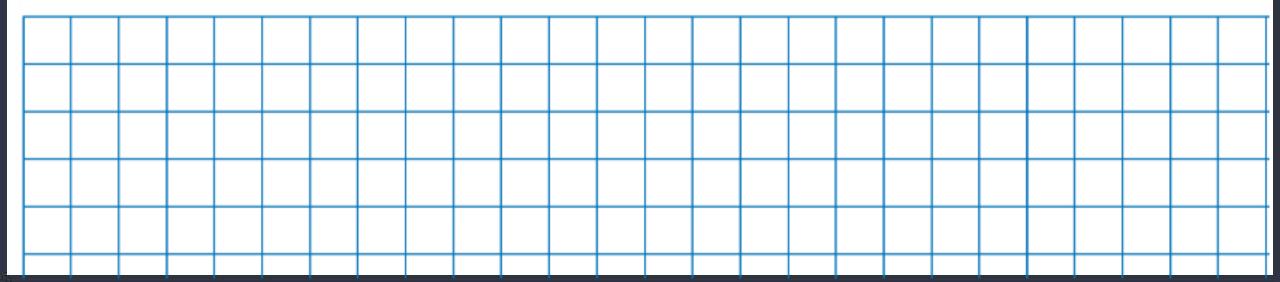

Закріплення матеріалу

Олексій запланував під час літніх канікул розв'язати 240 логічних задач.

За перший місяць він розв'язав $\frac{3}{8}$ — від запланованого. Скільки задач йому залишилося розв'язати?

Підсумок уроку. Усне опитування

- 1. Як записати звичайний дріб у вигляді десяткового? Чи кожний звичайний дріб можна записати у вигляді десяткового?
- 2. Як називають розряди дробової частини десяткового дробу?
- 3. Як порівняти десяткові дроби?
- 4. Сформулюйте алгоритм округлення десяткового дробу.

Завдання для домашньої роботи

Опрацюй підручник сторінки 9-11 Виконай завдання: № 57, 59

